

DIENST

Problemen in de praktijk

Praktijkverhaal over Jeugdpastoraat

De eer aan jezelf houden

Eenzaamheid

54e jaargang nummer 2

**april
2006**

In dit nummer

31
Redactioneel

Rien van Dongen

32
Gemeente & Ambt
Problemen in de praktijk

Miranda Renkema-Hoffman

36
Diaconaat
Professionele hulpverlening en
pastorale aandacht

Roel van Aalderen

39
Bijbel op bezoek
Gaan voor goud

Maurits Oldenhuis

40
Steunpunt Gemeenteopbouw
Even bijpraten

Jeannette Buitenhuis

42
Pastoraat
Richtingwijzer voor jongeren

Wineke Wolters

46
Kerkrecht
De eer aan jezelf houden

Kornelis Harmannij

49
Diakenen
CDC

Ruud Houweling

51
Diaconaat
Eenzaamheid, een zorg voor
de gemeente

Dirk-Albert Prins

54
Diaconaal Steunpunt
Mededelingen

Dirk-Albert Prins

56
Column
Christelijk schelden

Pieters

DIENST

54e jaargang 2006

nummer 2

april 2006

DIENST geeft concrete toerusting en ondersteuning, gericht op de dagelijkse praktijk in de gemeente, ten behoeve van bijzondere pastorale en/of diaconale taken in de gemeente. DIENST richt zich op ambtsdragers, predikanten, kerkelijk werkers en het gemeentepastoraat/diaconaat binnen de gereformeerde kerken (vrijgemaakt).

Redactie:

Er staat een vacature open!
Peter van de Kamp, Zwolle
Rien van Dongen, eindredacteur
Hans Meerveld, Hasselt
Jacqueline van der Ziel-Visser, Zwolle

Redactiesecretariaat:

Ebel Geertsema
Camera Obscurastraat 48
3813 PL Amersfoort
Telefoon: (033) 480 16 60
E-mail: ebel@geertsema.com

Administratie:

J.A. Kieft-Boersema
Catharinadaal 33, 6715 KA Ede
fax (0318) 64 50 75
E-mail: administratie.dienst@kieft.net

Nieuwe abonnees en adreswijzingen dienen **schriftelijk** aan de administratie doorgegeven te worden.

Betaling van abonnementsgeld te voldoen na ontvangst van acceptgiro of factuur.

Abonnementsprijs: € 7,20 per jaar.

Gironummer 4921087
t.n.v. Stichting Dienst, Ede

Artikelen uit Dienst zijn op cassette beschikbaar voor mensen die een leeshandicap hebben.

Info: Stichting De Luisterpost / Bralectah, Zwolle
(038 - 427 04 48). E-mail: lpb@gbouw.nl

ISSN 0167 - 2401

Artikelen in Dienst zijn digitaal
beschikbaar via de website:
www.blad-dienst.nl

Redactioneel

Muziek van de gemeente

Rien van Dongen

Als deze Dienst wordt voorbereid is het tijd van passie en Pasen. In de auto en thuis heb ik mijn gewone luistergedrag -Radio 1 journaal en andersoortige nieuws- en actualiteitsrubrieken- omgeuild voor cd's met passiemuziek. Hoe bekend "de Matteüs" en "de Johannes" ook zijn, elke keer wordt ik weer geraakt door de inhoud en boodschap van het evangelie. Deze muziek, zo schitterend is in staat de boodschap van het Woord over te brengen. Het is gaaf dat God zovelen zegende met de gave van het musiceren, op welke wijze dan ook.

In de kerken wordt al geruime tijd aandacht gevraagd voor de kerkmuziek. Verschillende deputaatschappen en synodes hebben zich daar over gebogen, en dus ook de kerken(raden). Wie de respectievelijke GS-acta eens doorkijkt kan lezen wat voor beroering dat in de kerken teweeg bracht. Natuurlijk, het kan haast niet anders of er worden van verschillende kanten bezwaren aangevoerd op liederen die aan de kerken worden voorgelegd. (Overigens, wat is het toch opvallend dat in dit soort situaties eigenlijk alleen maar bezwaren worden behandeld.)

Cantor

Bach was cantor van zijn gemeente. Enige jaren terug hoorde ik op de radio een interview met een hedendaagse collega van hem, een cantor in een Lutherse gemeente. Hij vertelde dat hij in zijn gemeente een ambtsdienst vervulde. Bij alle raadsvergaderingen was hij aanwezig en had daar z'n inbreng als alle anderen. En in elke vergadering had hij zijn plaats: iedere agenda had een punt Cantorzaken. Op het punt van de muziek in de gemeente was hij de verantwoordelijke ambtsdrager, zoals de voorganger dat was als liturg. Zijn ambt was in zoverre bijzonder ten opzichte van de andere bijzondere ambtsdragers, dat hij net zo min als de voorganger

volgens een bepaald rooster periodiek aftredend was.

Muziek in soorten

Mijn inschatting is dat er in veel gemeenten wel eens een discussie is over de inzet van muziekinstrumenten in de samenkomst. Net zoals er vaak discussie is over te zingen liederen, op welk niveau dan ook in het kerkleven. Mijn idee is dat die discussies op een verkeerd niveau plaatsvinden. Hoe de psalmen, gezangen en geestelijke liederen in de gemeente hun plaats hebben, maar ook de muzikale vormgeving daarvan, dat zou toch vooral een zaak van de gemeente moeten zijn? En waar het gaat om de gemeente zijn het toch de eigen ambtsdragers die daarvoor de voorwaarden stellen?

Muziek in de samenkomst

Vanuit het Oude Testament weten we dat muziek een belangrijke rol speelde, ook dat de taak van de koorleiders en speellieden een belangrijke. Ik zou er voor willen pleiten dat de kerkmuziek (weer) een eigen zaak van de gemeente wordt, waar in gezamenlijkheid gezocht wordt naar manieren om het feest van de HEERlijke dag op feestelijke wijze invulling te geven met inzet en medewerking van de gemeente.

Gemeente & ambt

Problemen in de praktijk

Miranda Renkema - Hoffman

Nadenken over een gereformeerde ambtsstructuur... (2)

Zoals in het voorgaande artikel al gezegd komt de ambtsstructuur zoals de gereformeerde kerken die kennen niet in alle opzichten rechtstreeks uit de Bijbel vandaan. Toch is er in de Reformatie heel bewust gezocht naar aansluiting bij de praktijk in de vroeg-christelijke kerk en ook naar de bijbelse principes die daaraan ten grondslag lagen. Op die manier zijn veel van die bijbelse principes ook verwerkt in de gereformeerde ambtsstructuur zoals die eeuwenlang gefunctioneerd heeft. Toch blijkt in de praktijk die structuur niet overal meer zonder problemen te functioneren. Vandaar in dit tweede artikel aandacht voor de functioneringsproblemen die veel kerkenraden in onze tijd ervaren, en de oplossingen die zij daarvoor zoeken.

Eén van de duidelijkste aanwijzingen dat er problemen zijn op het punt van het functioneren van de ambten en hun structuur, is het signaal dat binnen veel gemeenten het vervullen van de vacatures voor ambtsdragers tot grote problemen leidt. Er zijn kerkenraden die elk jaar weer de grootste moeite hebben om genoeg kandidaten te vinden om een verkiezing voor ambtsdragers te kunnen houden. Soms moet men volstaan met een enkelvoudige kandidaatstelling, omdat een verkiezing uit dubbeltallen niet te realiseren was. Soms ook gaan kerkenraden (om de vele ontheffingsaanvragen na de verkiezing te voorkomen) er toe over om eventuele kandidaten van te voren te polsen over hun bereidheid, hetgeen het probleem overigens meestal niet verkleint, maar eerder vergroot.

Tijdsdruk

Het is duidelijk dat het heel droevig met

de gemeenten gesteld is als er geen ambtsdragers meer gevonden kunnen worden om in naam van Christus de gemeente te leiden.

De gemeente doet veel meer, maar de gemeente vraagt ook meer en dat komt allemaal terecht op het bord van de kerkenraad.

Maar het is dan ook goed om de vraag te stellen waardoor dit zou kunnen komen. Betekent dit nu dat gemeenteleden van tegenwoordig zich niet meer willen inzetten voor het werk in Gods koninkrijk? Nee, dat is

een conclusie die veel te kort door de bocht is. Op zich zijn veel mensen best bereid tijd en energie te steken in het werk in de gemeente. Wel is het zo, dat de arbeidssituatie van veel gemeenteleden zo is, dat het hen soms ontbreekt aan de praktische mogelijkheden om veel tijd vrij te maken.

Het dagelijkse werk vergt veel tegenwoordig: je wordt geacht levenslang te leren, allerlei cursussen te volgen, aan bijscholing te doen, hoger op te komen. Veel mensen hebben in hun werksituatie te maken met fusieproces-

sen die leiden tot onzekerheid en het gevoel je plaats te moeten bevechten. Overwerken hoort er vaak gewoon bij en het is nauwelijks mogelijk om er niet aan mee te doen. Kortom: het werk vraagt veel en vrije tijd is voor veel mensen een kostbaar artikel geworden. En in die schaarse vrije tijd moeten keuzes gemaakt worden. En dan kiezen veel mensen (misschien wel vaker dan vroeger gewoon was, maar daarom nog niet per definitie verkeerd) vervolgens de verantwoordelijkheid voor hun gezin boven een verantwoordelijkheid in de kerk. En tenslotte: als er dan naast baan en gezin tijd is om zich in te zetten in de kerk, dan is er natuurlijk méér te doen in de gemeente dan de kerkenraad. En eerlijk gezegd, dan is kerkenraadswerk niet het meest aantrekkelijke baantje...

Kortom: het werk vraagt veel en vrije tijd is voor veel mensen een kostbaar artikel geworden.

Vergaderingen

Immers, het kerkenraadswerk kost veel tijd en energie. Dat weten ambtsdragers, maar dat weten gemeenteleden ook. De lange kerkenraadsvergaderingen zijn alom bekend en berucht, en dat maakt de aarzeling om zich verkiesbaar te stellen voor het ambt alleen maar groter. In vergelijking met een aantal jaren geleden lijkt er binnen veel kerkenraden sprake te zijn van een enorm toegenomen werkdruk. Wat is er op het punt van de kerkenraadagenda dan zoal veranderd?

In de eerste plaats zijn er in vergelijking met vroeger veel meer organisatorische kwesties die de aandacht vragen, zoals zaken rond gebouwen, personeel en regelingen. Ook

vragen steeds meer brieven en stukken van buitenaf om bespreking, sommigen afkomstig van binnen de directe kring van de eigen kerken (synode-uitspraken, rapporten, enquêtes), sommigen ook van daarbuiten (plaatselijke contacten met andere kerken, allerlei overlegorganen waarin de gemeente participeert). Al deze 'regelzaken' en ingekomen stukken leiden tot een enorme werkverschaffing.

Tegelijkertijd is er een veel grotere invloed op het kerkenraadswerk gekomen vanuit de gemeente. Vroeger was er eigenlijk alleen sprake van kerkdiensten en individueel pastoraat. Tegenwoordig zijn er ontzettend veel groepen, kringen en commissies die binnen een gemeente functioneren en al die groepen en commissies vragen om leiding. De gemeente doet veel meer, maar de gemeente vraagt ook meer en dat komt allemaal terecht op het bord van de kerkenraad.

Overlegcultuur

Bovendien gaat deze ontwikkeling gepaard met een steeds grotere mondigheid van de kerkleden. Binnen de gemeente is er daardoor steeds meer sprake van een overlegcultuur: de gemeente wil op de hoogte gehouden worden van besluiten die de kerkenraad neemt en van de argumentatie daarvoor, er is een voortdurende vraag om verantwoording van het gevoerde beleid, maar ook om revisie van genomen besluiten. Bovendien leiden allerlei ontwikkelingen tot telkens nieuwe gedachten en meningen, die vervolgens weer om een standpunt van de kerkenraad vragen. Vanuit de gemeente komt er soms een over-

Een bestuurlijke manier van denken die langzamerhand in de gemeenten een plaats heeft gekregen.

vloed aan ideeën en wensen en de kerkenraad moet aan al die wensen zien te voldoen. Niet alleen is dat voor een kerkenraad nauwelijks waar te maken, maar ten diepste zit er achter deze verwachting ook een veranderde visie op het ambt. Meer en meer worden ambtsdragers, de kerkenraad, gezien als een soort bestuur, waar je als leden van de kerk je eisen neer kunt leggen en je kritiek op kunt loslaten. Dat is echter een bestuurlijke manier van denken die langzamerhand in de gemeenten een plaats heeft gekregen, maar geen bijbelse!

Onze tijd vraagt om intensief pastoraat.

Pastoraat

Tegelijk met een uitbreiding van het vergaderwerk, is het pastoraat in intensiteit toegenomen. Predikanten zullen beamen dat het echt niet meer zo is dat het pastoraat in hoofdzaak bestaat uit de ziekenbezoeken en het één keer per jaar rond hun verjaardag bezoeken van de ouderen. Niet alleen zijn de gemeenteleden ook hierin mondiger geworden dat ze meer persoonlijke aandacht vragen, maar het blijkt ook dat er steeds meer tijd gereserveerd moet worden voor ingewikkelde situaties waarbij intensieve pastorale zorg nodig is. Op een gegeven moment merken ook ouderlingen dat ze er niet meer zijn met het gewone jaarlijkse huisbezoek; op veel van hun adressen is er meer zorg nodig. Onze tijd vraagt om intensief pastoraat. Maar hoe moet de tijd daarvoor ooit gevonden worden?

Hoe aantrekkelijk deze oplossingen op het eerste gezicht ook zijn, de vraag is of ze ook in alle opzichten te verantwoorden zijn.

Kan het ook anders?

Tegen deze achtergrond is het niet zo raar dat soms de vraag klinkt of er niet wat minder

vergaderd kan worden (zodat men wat meer in de wijk aan het werk kan) en of het bij bepaalde onderwerpen wel noodzakelijk is dat ze door alle kerkenraadsleden worden bijgewoond en of de besluiten echt door allen genomen moeten worden, of dat het ook anders kan. Met deze vragen in het achterhoofd is er binnen een aantal gemeenten de laatste jaren kritisch gekeken naar het functioneren van de kerkenraad en naar aanleiding daarvan is er soms daadwerkelijk besloten tot een bijstelling van de kerkenraadsstructuur of van het werk dat gedaan wordt.

Eén van de oplossingen die binnen deze gemeenten zijn gevonden, is het werken met een 'kerkenraadsbeleid' of een 'kerkenraad-algemene zaken' die gedelegeerde bevoegdheden krijgt. Een gedeelte van de kerkenraadagenda wordt daarbij aan een onderdeel van de kerkenraad overgelaten, maar dan ook zo, dat de kerkenraad in zijn geheel zich daar niet of nauwelijks meer mee bemoeit. In dezelfde lijn zijn er gemeenten waar een uitgebreid moderamen een groot deel van de kerkenraadzaken behandelt, terwijl de andere kerkenraadsleden zich concentreren op het bezoekwerk. De achterliggende gedachte hiervan is tweeledig; ten eerste de bedoeling om efficiënt te vergaderen en ten tweede de mogelijkheid om 'gavengericht' te werken (onder het motto dat veel ambtsdragers best bezoekwerk willen doen, maar de lange en intensieve vergaderingen te belastend vinden).

Een andere verandering die vaak aangebracht wordt is het werken met wijkteams die de pastorale verantwoordelijkheid voor

een bepaald aantal adressen van de gemeente dragen. Een wijkteam bestaat meestal uit een wijkouderling, een wijkdiaken en een aantal pastorale en/of diaconale medewerkers, die allemaal bezoeken in de wijk afleggen en deze bezoeken onderling met elkaar afstemmen en bespreken. Het aantal ouderlingen en diakenen kan zo verkleind worden (waardoor er minder vacatures op te vullen zijn bij de jaarlijkse verkiezingen voor ambtsdragers) en tegelijkertijd worden meer 'gewone' gemeenteleden ingeschakeld bij het pastoraat en diaconaat. Een variant op de boven beschreven manier van het werken met wijkteams is de oplossing waarbij een gemeente voor elke wijk een ouderling benoemt die onder zich een aantal zogenaamde pastorale bezoekers heeft die het grootste deel van het bezoekwerk doen. De wijkouderling coördineert en activeert in dat geval de pastorale bezoekers. Hij bezoekt zelf ook wel, maar minder frequent en vooral in bijzondere pastorale situaties.

Volgend artikel

Hoe aantrekkelijk deze oplossingen op het eerste gezicht ook zijn (omdat ze tijdswinst opleveren bijvoorbeeld) en hoe veelvuldig ze inmiddels ook worden toegepast, de vraag is

of ze ook in alle opzichten te verantwoorden zijn in het licht van wat we gevonden hebben als essentiële elementen van het ambt zoals de Bijbel daarover spreekt. Daarom is het de bedoeling om in het laatste artikel in te gaan op de vraag of het mogelijk is om aan de ene kant recht te doen aan het verlangen om zo efficiënt mogelijk kerkenraad en ambtsdrager te zijn en om tegelijkertijd werkelijk rekening te houden met de principiële bijbelse uitgangspunten. Met andere woorden: wat zouden uitgangspunten moeten zijn van een gereformeerde ambtsstructuur in onze tijd?

Miranda Renkema-Hoffman (1972) is getrouwd met Bert. Zij wonen en werken in de pastorie van de CGK van Haarlem. Miranda studeerde theologie aan de TU Apeldoorn, waar zij in 2004 afstudeerde

op het hoofdvak kerkrecht, met een doctoraalscriptie over de kerkenraadstructuur. Dit, het vorige en het volgende deel in deze artikelenreeks zijn eerder gepubliceerd in De Wekker.

Meldpunt
seksueel misbruik
in pastorale of
kerkelijke relaties

www.dedriehoek.nl

Tel. 038 - 423 21 25

Diaconaat

Professionele hulpverlening en pastorale aandacht

Roel van Aalderen

Het was een pijnlijk bericht dat binnenkwam. Het ministerie van VWS had besloten de subsidie voor De Driehoek te beëindigen. De vraag deed zich voor: heeft De Driehoek als christelijke hulpverleningsinstelling bestaansrecht? En: wat houdt dat eigenlijk in: christelijke hulp verlenen? Hoe doe je dat?

Medewerkers, directie en bestuur van De Driehoek voerden een grondige discussie, zowel intern als extern. Wat onderscheidt De Driehoek eigenlijk van de reguliere hulpverleningsinstanties? Wat is je christelijke identiteit, waar bestaat die uit en hoe ben je dan herkenbaar?

We hebben organisatiebreed de ruimte genomen om ons opnieuw op deze vragen te bezinnen. Deze herbezinning heeft ons weer enthousiast gemaakt voor onze missie. Daarbij hebben we opnieuw onze visie op christelijke hulpverlening onder woorden gebracht. We willen u daarin graag laten delen. Niet omdat we pretenderen een afgeronde beeldvorming aan u te kunnen presenteren, maar veel meer om een discussie op gang te brengen. U, als lezer, wordt uitgenodigd te reageren. Dit kan middels een gesprek, e-mail of artikel. Vooraf wil ik u hiervoor reeds bedanken. Het scherpt het denken en handelen van de organisatie aan en levert voortschrijdend inzicht op!

Visie op christelijke hulpverlening

De Driehoek biedt vanuit een positief

christelijke insteek, professionele, laagdrempelige hulpverlening. Christelijke hulpverlening, dat is: verwijzend naar Christus, in afhankelijkheid van God.

Medewerkers zien hun taak als opdracht door God gegeven. De taakuitvoering hierbij is gericht op het meewerken aan de opbouw van Gods Koninkrijk. Anders geformuleerd: er op gericht zijn Gods naam groot te maken. Dienstbaar zijn aan de naaste die om hulp

vraagt is een begrip dat hierbij aansluit.

Een professionele hulpverleningsrelatie met pastorale aandachtspunten is van essentieel belang. Voor christenen ligt herstel bij gebrokenheid immers voor een belang-

rijk deel in herstel van de relatie met God.

Bevrijdend perspectief

Vanuit het huidige politieke en maatschappelijke leven wordt de trend bepaald door emancipatoir denken. De mens is in staat om zelf te weten wat goed is voor hem of haar. De ander heeft daarover geen zeggenschap. Mensen streven naar maximale vrijheid van denken en handelen. Dit is vaak gericht op het vergaren van luxe, ontspanning en genot.

Ook betrokken christenen, trouwe kerkgangers, hebben de neiging om snel persoonlijk genot te vergaren. Netjes en veilig binnen de structuren van de kerk.

Bemoei je niet teveel met elkaar. Laat elkaar vrij in spirituele keuzen.

In deze levensfilosofie willen mensen autonoom zijn. Onafhankelijk van elkaar, onafhankelijk van God en hiermee Zijn opdracht negeren.

Het gevolg is leegte en eenzaamheid. Ook al lijkt dat op korte termijn anders te zijn: de ene genots-uiting rolt in hoog tempo over de ander heen.

Vanaf de zijlijn kunnen we, kritisch, beschouwend, deze ontwikkeling opmerken en genoegzaam constateren dat wij gelovigen “geheel anders zijn”.

Andere ervaring

Mijn ervaring is een andere. Ook betrokken christenen, trouwe kerkgangers, hebben de neiging om snel persoonlijk genot te vergaren. Wij doen dat dan netjes en veilig binnen de structuren van de kerk. Zolang we binnen de regels blijven stellen we onszelf gerust. We verzekeren ons ervan de “smalle weg” te bewandelen.

Rust en vertrouwen ontstaat wanneer de intentie groeit om ons denken, handelen en ons hart te richten op het bevrijdend leven zoals Christus dat aan ons manifesteert.

Helaas ontdekken we binnen de hulpverleningsgesprekken bij De Driehoek nog al eens leegte en eenzaamheid bij christenen.

Hoe kan dat nu? Is dat de schuld van de kerk, van het geloof?? Nee, zeker niet het geloof. De bijbel spreekt volop bevrijdend tot ons. In Christus mogen we God en Zijn Geest in ons leven weten en ervaren.

Genade en barmhartigheid en ware liefde mogen we proeven wanneer we Christus in ons hart toelaten.

Vanuit dit bevrijdend perspectief wordt christelijke hulpverlening opnieuw een uitdaging.

Niet omdat moeiten en problemen dan altijd op te lossen zijn.

Rust en vertrouwen ontstaat wanneer de intentie groeit om ons denken, willen, voelen, handelen, genot, ontmoeting en ons hart te richten op het bevrijdend leven zoals Christus dat aan ons manifesteert.

Problemen en de integratie ervan in ons leven komen dan in een zinvol perspectief te staan. Gericht op een hoger doel dan het verwerven van maximaal genot in ons eigen leven.

Solidair, liefdevol en dienstbaar zijn aan onze naaste is hierbij het motto dat leidt tot een helder en zinvol eeuwigheidsperspectief.

Hulpverlening geconcretiseerd vanuit deze intentie is sporadisch te vinden.

Toch maken (potentiële) cliënten ons duidelijk dat er een schreeuwende en schrijnende behoefte is aan deze vorm van hulpverlening.

Dat is de reden voor Driehoek medewerkers om gemotiveerd en vol enthousiasme transparant hulp te (blijven) verlenen. Hulp door christenen aan christenen en zij die hiervoor open staan! Maatschappelijk werkers en psychologen bij De Driehoek

gaan hiervoor en laten zich als christen hulpverleners hierop aanspreken.

Strategische heroriëntatie

Na heroriëntatie op identiteit en missie is een volmondig positief antwoord geformuleerd op de vraag naar het bestaansrecht van De Driehoek. Strategische heroriëntatie heeft geleid tot het besluit om De Driehoek als christelijke instelling voor psychosociale zorg te verstevigen.

Naast goed gekwalificeerde maatschappelijk werkers zijn psychologen aangetrokken en worden er begeleidings- en behandelingsvor-

men geboden. De Driehoek heeft zich daarbij gespecialiseerd in drie afdelingen, Welzijn, Behandeling en Cursus.

- **Welzijn**
Begeleiding vanuit het maatschappelijk werk.
- **Behandeling**
Intensieve hulpverlening door psychologen en gespecialiseerde maatschappelijk werkers.
- **Cursussen**
Jongerengroepen, huwelijkscursus, mannen-, vrouwengroepen, (seks)verslavingsgroepen, cursus voor trainers van de huwelijkscursus, een training in persoonlijke effectiviteit, een communicatietraining. Maar denk ook aan maatwerkcurssussen voor gemeenteavonden!

Begeleiding en behandeling

De Driehoek biedt hulp bij problemen waarvoor begeleiding en behandeling nodig is, zoals huwelijks- en relatie problemen, identiteitsproblemen; angst of paniek stoornissen; seksverslaving; verwerkingsproblematiek; depressiviteit; ondersteuning bij mantelzorg; eenzaamheid en bij levensvragen.

Hulpverleningprocedures bij De Driehoek zijn ontdaan van bureaucratische werkwijzen. We streven naar laagdrempelig bereikbare hulpverlening waarbij de cliënt centraal staat in het persoonlijk geboden contact. Er worden geen medische diagnoses gesteld waarbij de cliënt een bepaald (psychiatrisch) ziektebeeld wordt opgeplakt. Benadrukt wordt datgene te ontwikkelen waarin de cliënt zijn gaven heeft ontvangen van God. Tijdens de behandelgesprekken is de (behandel)relatie van essentieel belang. De volgende vragen komen o.a. aan bod: Is de hulpverlener herkenbaar als christen, is de te volgen behandelstrategie en het behan-

deldoel duidelijk afgestemd vóór de aanvang van de behandelgesprekken, is de privacy voldoende gewaarborgd?

Vragen die voor de cliënt belangrijk zijn en waarop de hulpverlener zich laat aanspreken. Wanneer de behandelgesprekken vervolgens plaatsvinden, zal de hulpverlener professioneel verantwoorde methoden hanteren gericht op de problematiek die zich bij de cliënt aandient.

Hierbij is bewustwording en steun bieden belangrijk. Confrontatie en uitvoeren van specifieke opdrachten kan hierbij aan de orde komen.

Vragen zullen worden gesteld over de plaats van het geloof. Denk hierbij aan gebed, zondebesef maar ook de wijze waarop het liefdegebed een plaats heeft in het leven van de cliënt.

Stelling

Ik besluit dit artikel met een stelling:

“Een hulpverleningstraject is alleen zinvol wanneer de hulpverlener de problematiek met de cliënt vanuit een positief christelijke existentiële invalshoek heeft besproken”.

Het boek *“Heel je ziel en zaligheid”* van Dallas Willard heeft mede tot inspiratie van dit artikel geleid.

Verzoek:

Wilt u bidden om behoud van christelijke hulpverleningsinstellingen, zoals o.a. Stichting De Driehoek?

Roel van Aalderen is lid van het directieteam Stichting De Driehoek

E-mail: rva.dedriehoek@casema.nl of [via info@dedriehoek.nl](mailto:info@dedriehoek.nl)

Voor actuele informatie over De Driehoek verwijzen wij u naar www.dedriehoek.nl

Bijbel op bezoek

Gaan voor goud

Maurits Oldenhuis

Filippenzen 3, 1-16

Ook genoten van de Olympische Winterspelen? Er waren mooie successen voor 'onze schaatsers'. En straks ook nog het WK voetbal in Duitsland. Het wordt een mooi jaar...

Misschien is al dat sportgeweld een aanleiding om eens met mensen in gesprek te komen over hun eigen leven, wat hen bezielt en drijft. Wat wil je bereiken? Een schaatser zou zeggen: olympisch goud. De jongens van Van Basten zullen zeggen: de wereldtitel. En jij, wat zeg jij? Paulus zegt: ik ga voor de hemelse prijs waartoe God mij door Christus Jezus roept. Dat is het goud dat Paulus voor ogen heeft. Ieder mens heeft in zijn of haar leven zulk 'goud' waar hij/zij voor gaat. Voor welk 'goud' ga jij? Vraag er eens naar in gesprekken die je voert. Dan gaan ze meteen ergens over.

Iets mooiers is er niet

Goud is voor een sporter het hoogst haalbare. Mooier is er gewoon niet. Daar valt alles bij in het niet. Het hoogst haalbare voor Paulus is: Christus kennen en de kracht van zijn opstanding ervaren. Mooier is er gewoon niet. Daar valt verder alles bij in het niet. Het kennen van Christus Jezus mijn Heer overtreft alles, zegt Paulus. Hoe is dat voor jou? Het zijn sterke woorden. Bij een gouden plak kun je nog zeggen: is al die moeite voor zo'n goudkleurig geval niet wat overdreven? Maar als het hier om gaat – de hemelse prijs waartoe God je roept – zeg je dat hierbij ook?

Geen mazzel maar geloof

Er is een belangrijk verschil tussen gaan voor olympisch goud en je richten op de hemelse prijs die God heeft klaar liggen. Een

schaatser moet maar afwachten of hij of zij goud wint. En je moet ook gewoon een beetje mazzel hebben. De vorm van de dag en de hardheid van het ijs... Goud winnen is soms een toevallige samenloop van omstandigheden. Dat is bij God niet zo. Het gaat niet om mazzel maar om geloof. Die hemelse prijs ligt voor jou klaar. Je mag gaan voor goud – in de geruststellende overtuiging dat die gouden plak al voor jou verdiend is buiten je om, door Jezus Christus.

Doelgericht blijven

Wat mij altijd weer treft, is de manier waarop bijvoorbeeld schaatsers bezig zijn met hun sport. Gepassioneerd. Ze houden van hun sport. En ze blijven doelgericht. Stel je voor dat ze onderweg ervoor hadden gekozen om te doen waar ze nu zelf een keer zin in hadden, wat dan? Nou, geen Turijn, laat staan olympisch eremetaal – dat is duidelijk. Zet daar eens je eigen leven tegen af. Hoe gepassioneerd ben jij? Hoe doelgericht? Op welke manier bepaalt het doel dat Paulus voor ogen heeft jouw agenda? Bij Paulus kun je lezen: laten we op de ingeslagen weg voortgaan. Dat betekent voor hem, maar ook voor jou en mij: dichtbij Jezus blijven, elke dag!

Steunpunt Gemeenteopbouw

Even bijpraten

Jeannette Buitenhuis

Gemeente en Ambten

Bent u op zoek naar een bijbelse balans tussen gaven van gemeenteleden en taken van ambtsdragers in de gemeente van Christus, dan is deze cursus voor u geschreven.

Steunpunt Gemeenteopbouw heeft deze cursus ontwikkeld voor gemeenteleden die op zoek willen naar een nieuwe balans tussen gaven van gemeenteleden en taken van ambtsdragers. Dat kunnen gemeenteleden zijn die zich afvragen hoe zij in hun (mini)wijk meer kunnen betekenen met hun gaven. Het kunnen ook gemeenteleden zijn die ambtsdrager zijn geworden, voor het eerst of opnieuw.

Materiaal voor iedereen

Alle kerken hebben het volledig uitgewerkte materiaal dat voor de genoemde cursus werd ontwikkeld ontvangen. Meerdere exemplaren kunt u bestellen, € 15,- per cursusmap (excl. verzendkosten).

De kerkenraad en/of gemeente kan hiermee zelf aan de slag. Dat kan op de volgende manieren:

U doet het programma volledig in eigen beheer. Het is ook mogelijk gebruik te maken van ondersteuning van een trainer/adviseur van Steunpunt Gemeenteopbouw. Daaraan zijn echter kosten verbonden

Meer weten?

Wil je overleggen over toepassing van de cursus in je gemeente, of wil je vragen aan ons stellen, neem dan contact met ons op. Telefonisch via (038) 4270400 of sgo@gbouw.nl

Train-de-huwelijkstrainers

Eerste groep enthousiast van start

De eerste cursusgroep is enthousiast aan het werk. Na de eerste twee avonden bereiden zes echtparen zich voor op de twee weken- den waar de deelnemers het programma zelf gaan invullen. De groep heeft de volgende onderwerpen gekozen:

- Verschil m/v; wat wil hij/wat wil zij;
- Seksualiteit & gezinsplanning;
- Balans & onbalans;
- Ruzie & conflicten (communicatie);
- Eenheid vormen / eenheid blijven.

Wilt u huwelijkstrainer in uw gemeente worden?

Er is nog plaats in de groep die start op 6 september 2006 en de groep die start op 2 november 2006.

Voor meer informatie of vragen kunt u contact opnemen met ons. Op onze website staat ook meer informatie.

De jongeren ontdekken dat het lezen over het leven van Jezus ons God doet leren kennen.

Jeugdwerk

B with U – nieuwe bijbelstudie

Het lijkt me goed dat u als ambtsdrager op de hoogte bent van dit nieuwe product. Jongeren in uw gemeente zijn of gaan hier mogelijk mee aan de slag.

Het door Steunpunt Gemeenteopbouw ontwikkelde programma is een heldere hulp tot

een relatie met God en zijn Zoon Jezus. De jongeren ontdekken dat het lezen over het leven van Jezus ons God doet leren kennen. En dat 'kennen' een voorwaarde voor elke relatie is. De verfrissende methode is een praktische gids in het leven van jongeren. Daarnaast maakt de heldere opbouw en eenvoudige benadering de bijbelstudie toegankelijk voor alle jongeren.

Meer informatie hierover staat op onze website. U kunt een exemplaar bestellen via sgo@gbouw.nl, (€ 5,- per stuk, excl. verzendkosten)

Werkmap jongerenbeleid

Visie en ideeën voor jongerenbeleid in uw gemeente

Hoe hebben jongeren het in uw gemeente? Voelen ze zich er thuis – zijn ze er thuis? Of hebt u het idee dat jongeren bij u in de gemeente uit beeld raken? Vraagt u zich af wat hiermee te doen als ambtsdragers? Bestel dan de geheel vernieuwde “Werkmap jongerenbeleid”. De werkmap biedt handreikingen voor het opstellen van een beleidsplan voor jongerenwerk in uw gemeente. De Werkmap begint bij een bezinning op de plaats van jongeren in de kerk. Maar steekt dan al heel snel praktisch de diepte in. Geloof en opvoeden, jongeren in de gemeente, jongeren en erediensten, jongeren en ambtsdragers – het komt allemaal aan bod. Ontwikkeld voor u in de praktijk – vanuit de praktijk.

Meer weten? zie www.steunpuntgemeenteopbouw.nl

Cursus Jongerenpastoraat

Er wordt momenteel hard gewerkt aan de cursus jongerenpastoraat, binnenkort worden de eerste pilots gehouden.

De cursus geeft handvaten en richtingwijzers

voor de reis die die jongeren en ouderen met elkaar gaan op weg naar het koninkrijk van God.

Soms is die reis een zoektocht, soms een ontdekkingsreis en steeds willen we gaan in het spoor van de Here Jezus.

De cursus geeft handvaten en richtingwijzers voor de reis die die jongeren en ouderen met elkaar gaan op weg naar het koninkrijk van God.

De cursus is een instrument om jongeren in de gemeente te leren begrijpen en hen te stimuleren in hun geloof en ze te winnen voor Christus.

De cursus pastoraat aan jongeren is bedoeld voor gemeentewerkers, jeugdwerkers, ambtsdragers en ouders in de kerk. Mensen met allemaal verschillende gaven. Deze werkers worden op hun beurt omringd door een gemeente waaraan God een verscheidenheid aan gaven geeft. Hoe zetten we die gaven in met en voor jongeren?

Via onze website houden wij u op de hoogte.

*Jeannette Buitenhuis,
officemanager bij Steunpunt
Gemeenteopbouw*

Adresgegevens Steunpunt Gemeenteopbouw

Steunpunt Gemeenteopbouw
Postbus 499
8000 AL Zwolle

Bezoekadres: Burg. Vos de Waelstraat 2
Telefoon: 038-4270400
Fax: 038-4270401
E-mai: sgo@gbouw.nl
Website:
www.steunpuntgemeenteopbouw.nl

Pastoraat

Richtingwijzer voor jongeren

Praktijkverhaal over jeugdpastoraat in Houten

Wineke Wolters

Ruim vijfhonderd leden, 57 procent onder de 25 jaar: dat geeft veel leven in en kleur aan onze gemeente! Tegelijk is die grote groep ook een verantwoordelijkheid voor onze gemeente. Het zijn jonge mensen die zich vormen en gevormd worden naar volwassenheid en verantwoordelijkheid. Het verlangen dat zij ook zelf de keuze maken om hun leven voor God te leven, motiveert om met aandacht om hen heen te staan. In een uitgebreid jeugdplan is beschreven hoe het "geloofsonderwijs" wordt opgebouwd en gegeven aan alle leeftijdsgroepen. Blijft nog de pastorale zorg voor de jongere als persoon. Die taak ligt bij het team jeugdpastoraat, een onderdeel van het pastorale team.

Pastoraal team

Vanaf 2004 functioneert een pastoraal team. Hierin onderscheiden we drie aandachtsvelden.

Het volwassenenpastoraat; door drie vrouwen die de cursus PPH (psycho-pastorale hulpverlening) hebben gevolgd.

Daarnaast zijn er twee vrouwen die zich specifiek bezighouden met de gemeenteleden met een buitenlandse achtergrond.

Het jeugdpastoraat wordt uitgevoerd door een man en twee vrouwen.

Al deze personen hebben een belofte van geheimhouding (zie kader) afgelegd in een kerkdienst.

Het geheel wordt aangestuurd door de predikant.

Belofte van geheimhouding

"Ik beloof als pastoraal werker alle informatie die ik in het kader van pastoraal werk hoor, als vertrouwelijk te behandelen. Ik beloof over wat mij in dat kader verteld wordt het belang van de jongere voorop te stellen. Dat zal het doel zijn als ik mij genoodzaakt zie met anderen overleg te hebben. Dit beloof

ik voor God en ten overstaan van U als gemeente van Christus."

In het jeugdpastoraat onderscheiden we twee werkvelden:

- persoonlijk pastoraat
- toerusting en instructie

Persoonlijk pastoraat

Wij komen in contact met jongeren op hun eigen initiatief of nemen zelf contact op met jongeren op verzoek van anderen. Toch staat of valt elk contact met de bereidheid van de jongere.

Als het contact gelegd is, wordt met de jongere een traject gestart van gesprekken en zoeken naar een antwoord op hun vragen. Daarbij vragen we om wijsheid en de liefde van onze God en Vader. Toch staat of valt elk contact met de bereidheid van de jongere. Vertrouwen is een sleutelwoord bij alle contacten.

Voor jeugdwerkers en kerkenraad zijn wij een aanspreekpunt. Wij adviseren over,

Toch staat of valt elk contact met de bereidheid van de jongere. Vertrouwen is een sleutelwoord bij alle contacten.

geven toerusting voor en ondersteunen de omgang met jongeren zodat er oog is voor de jongere als individu. Als er dan signalen komen van problemen kan daar vroegtijdig op gereageerd worden.

Hoe werkt dit in de praktijk? Twee keer per jaar hebben wij overleg met de mentoren over de gang van zaken binnen de jeugdgroepen. Algemene ontwikkelingsperikelen worden besproken en in kleinere setting jongeren persoonlijk. Mentoren worden ondersteund en gecoacht in hun omgang met individuele jongeren, en waar gewenst wordt besproken hoe de jongere (met zijn instemming) met het jeugdpastoraat in contact kan komen. Daarnaast kan via de wijkoverleggen, via de predikant een hulpvraag bij het jeugdpastoraat komen. Wijkouderlingen blijven wel op de hoogte dat er een contact loopt maar weten inhoudelijk niet wat er speelt.

Toerusting en instructie

Door het jaar heen worden door het jeugdpastoraat activiteiten georganiseerd voor verschillende doelgroepen. Zo is er bijvoorbeeld een avond geweest (met maaltijd) voor kerkenraad en jeugd over liefdevolle relaties. En ook een avond voor jeugdleiders over het thema: "hoe gaan jongeren om met hun problemen". Dit soort avonden is per jaar wisselend, net wat de vraag is. Wat tot nu toe wel jaarlijks terugkomt, is een plan voor het huisbezoek. De opzet hiervan beschrijf ik hieronder.

Het huisbezoek

Het streven is dat jaarlijks alle gemeentelieden een huisbezoek van hun ouderlingen krijgen. De plek van de jeugd daarbij was on-

duidelijk en werd heel verschillend ingevuld. Aan het jeugdpastoraat werd gevraagd of wij hiernaar wilden kijken. Uit een mini-enquête onder jongeren kwam naar voren dat de bedoeling van het huisbezoek vaak niet duidelijk was en de vorm belemmerde om open over je geloof te praten. Ook waren een aantal jongeren nooit aanwezig bij het bezoek. Aan de andere kant zijn ook niet alle ouderlingen vaardig in de omgang met jeugd.

Vanuit dit vertrekpunt is een plan gemaakt dat tot doel heeft:

- de ouderlingen te ondersteunen in de zorg voor alle gemeenteleden in hun wijk,
- jeugd te betrekken bij het huisbezoek en het jaarthema,
- duidelijkheid te geven aan de jeugd over de bedoeling van het huisbezoek en de invulling daarvan,
- jeugd op hun eigen ontwikkelingsniveau te benaderen.

Het plan bestaat uit drie onderdelen:

8-12 jarigen (groep 6-8 basisonderwijs): Een werkblad over het huisbezoek en het jaarthema om samen met de ouders te maken.

12-15 jarigen (klas 1-3 voortgezet onderwijs): Een persoonlijke uitnodiging en materiaal om een half uurtje te vullen als de ouderlingen ook de ouders bezoeken.

15 jaar en ouder: Groepshuisbezoek. Hier voor is materiaal beschikbaar dat aansluit bij de leefwereld van deze groep en het jaarthema.

Jaarlijks wordt het materiaal vernieuwd,

Uit een mini-enquête onder jongeren kwam naar voren dat de bedoeling van het huisbezoek vaak niet duidelijk was en de vorm belemmerde om open over je geloof te praten.

passend bij het nieuwe jaarthema. Op de website van de gemeente is het materiaal beschikbaar.

In praktijk

Onderdeel A. (toerusten)

Gemeenteleden die werkzaam zijn in het onderwijs maken op verzoek van het jeugd-pastoraat een blad met plaatjes en informatie over het thema en wat huisbezoek inhoudt op een manier die bij de leeftijd past. Ouders kunnen dit samen met hun kinderen maken en bespreken. Zo zijn kinderen al jong bekend met het waarom van het huisbezoek en dat het in hun gezin plaats vindt. Zij hoeven bij het eigenlijke bezoek er niet bij te zijn.

Voor ouderlingen is het een goede ingang om over de jonge kinderen te praten en over de geloofsopvoeding.

Onderdeel B. (geven)

Jongeren op deze leeftijd ervaren het vaak als storend als hen persoonlijke dingen gevraagd worden en vinden het dan ook belachelijk als elk jaar gevraagd wordt waar ze naar school gaan en "of ze het naar hun zin hebben". Aan de andere kant willen jongeren wel in beeld zijn.

Uitgangspunt is dus nu dat ouderlingen op een open manier contact hebben maar geen verwachtingen hebben of oproepen om persoonlijk te zijn. Door hen een persoonlijke uitnodigingsbrief te geven, weten jongeren dat een ouderling hen graag wil ontmoeten. Daarbij zit ook een blad met cartoons/opmerkingen/een stelling over het jaarthema.

In de brief staat het verzoek of ze het willen bekijken en bedenken of er iets bij is waarover ze willen praten. Zo worden ze niet overvallen door allerlei vragen en kunnen ze zelf ook wat sturen in het geheel.

Of de ouders hierbij zijn, vraagt (vooraf) overleg met elkaar.

Onderdeel C. (delen)

Het groepshuisbezoek vraagt enige organisatie vooraf door de ouderling. Per wijk, soms een mix van twee wijken, worden groepen samengesteld van 8 tot 14 jongeren. Iedere jongere krijgt een persoonlijke uitnodiging op papier en materiaal om zich voor te bereiden op de avond.

Op de avond zelf wordt met behulp van verschillende werkvormen gepraat over het thema. Er kan dan veel inbreng van de jongere zijn, want het idee is dat ouderlingen en jongeren "delen".

Jongeren vertellen over hun leefwereld en vragen, ouderlingen over hun ervaring met het geloof. Het is de kunst om niet een sfeer van "overtuigen" te krijgen. Als er wederzijds respect is, nodigt dit uit tot meer persoonlijke gesprekken en meer mogelijkheden om richtingwijzer te zijn. Op verzoek van de ouderlingen kan een jeugdpastor of verenigingsleider de avond ondersteunen.

Tijdens een kerkenraadsvergadering aan het begin van het seizoen presenteert het jeugdpastoraat het materiaal aan de kerkenraad. Daarbij wordt uitleg gegeven over de aanpak en kunnen vragen worden gesteld. Ook geeft het jeugdpastoraat per wijk een overzicht van

Jongeren op deze leeftijd ervaren het vaak als storend als hen persoonlijke dingen gevraagd worden en vinden het dan ook belachelijk als elk jaar gevraagd wordt waar ze naar school gaan en "of ze het naar hun zin hebben".

de namen van de jeugd en onder welk onderdeel ze vallen. Bij jongeren van wie bekend is dat ze niet “in het systeem passen” zijn aantekeningen gemaakt. Bijvoorbeeld jongeren met een leerhandicap of ontwikkelingsstoornis. Soms is materiaal van een andere leeftijdsgroep bruikbaar, soms moeten we maatwerk leveren, dit krijgt in de loop van het seizoen vorm.

Evaluatie

Na het eerste jaar hebben we onder de kerkenraadsleden een enquête gehouden. Respons: 70 procent. Iedereen had het materiaal van onderdeel A. gebruikt. Het hielp het gesprek over de kinderen inhoud te geven en ouders stelden dit vaak erg op prijs. De voorbereiding van het bezoek was makkelijker. Voor een enkeling maakte het weinig verschil met voorgaande jaren.

Ook het materiaal van onderdeel B. was door iedereen gebruikt. Daarbij bleek dat de kinderen het erg waardeerden dat het gesprek dit keer niet over school ging. Het materiaal bood goede gespreksstof. Wel bleek het voor sommige ouderlingen nog steeds moeilijk om in gesprek te komen en dan door te praten.

Het jeugdhuisbezoek was in twee van de zes wijken georganiseerd. Daar was het goed bevallen en was er een open gesprek geweest. Voor de andere ouderlingen waren planningsproblemen, “vergeten”, geen goed beeld van de jeugd argumenten om dit onderdeel niet in te vullen.

Iedereen had behoefte aan nieuw materiaal voor het volgende seizoen. Dit is inmiddels

ook alweer in gebruik waarbij we dezelfde indeling aangehouden hebben en de overige opmerkingen uit de enquête verwerkt hebben.

Waardevol

Dit artikel is enkel een praktijkverhaal over hoe de zorg voor jongeren wordt vormgegeven in onze gemeente. Wat echter de meeste waarde en diepgang geeft aan de bezigheden als jeugdpastor is het persoonlijk contact met jongeren. Het is waardevol om in vertrouwen te praten met jongeren die nog zoveel keuzes moeten maken en soms ook al zulke ingrijpende ervaringen moeten verwerken. God aan het werk te zien in het leven van opgroeiende mensen en ook, waar mogelijk, de weg te wijzen naar Gods vaderhart is verrijkend voor wie dit werk mag doen. Jongeren zijn het meer dan waard dat er ook voor hen oog is in de gemeente.

Wineke Wolters-van Bruggen is jeugdpastor in de gereformeerd vrijgemaakte kerk van Houten. Website: <http://www.bik5.com/gkvhouten>

Wat echter de meeste waarde en diepgang geeft aan de bezigheden als jeugdpastor is het persoonlijk contact met jongeren.

Kerkrecht

De eer aan jezelf houden

Kornelis Harmannij

De eer aan jezelf houden, dat betekent: niet wachten tot ze je wegsturen, maar zelf opstappen. In oude tijden kregen vijanden van de keizer een zwaard aangeboden: je kunt er zelf een eind aan maken, anders doen wij het. Uit de Bijbel kennen we het verhaal van koning Saul, die de eer aan zichzelf hield. Liever dan door de Filistijnen gevangen en vernederd te worden, stortte hij zich in zijn eigen zwaard. Deze toepassing van het eergevoel kom je nog altijd tegen. Ook in de kerk worden mensen er soms toe aangespoord: houd de eer aan jezelf! Terecht?

Ontrading van het avondmaal

Zuster P. is in opspraak geraakt. Haar man, die geen gemeentelid is, wil van haar scheiden en heeft daarom verhalen rondgestrooid over haar seksuele escapades uit het verleden.

De kerkenraad is er wat verlegen mee. De ouderlingen hechten weinig waarde aan de betrouwbaarheid van de heer P., maar ze durven ook niet te beweren dat zijn beschuldigingen helemaal uit de lucht gegrepen zijn. Want inderdaad, zuster P. had vanouds niet de beste reputatie.

De kerkenraad doet daarom een beroep op haar welwillendheid: 'wij adviseren u om de eerstvolgende keer niet deel te nemen aan het avondmaal. We willen u liever niet afhouden; alstublieft, houd de eer aan u zelf, blijf thuis'.

Ongetwijfeld bedoelt de kerkenraad dit goed. Hij wil onze zuster sparen. Maar het is de vraag of ze er echt mee geholpen is. Want voor haar beleving wordt ze wel degelijk afgehouden van het avondmaal, maar dan zo dat de kerkenraad zich bij voorbaat indekt tegen eventuele bezwaren. De kerkenraad wil immers geen duidelijk standpunt innemen: hij ontraadt slechts.

Dat kan anders. Laat de kerkenraad zich helder uitspreken over de vraag of zuster P. onder deze omstandigheden avondmaal kan vieren. Mocht de kerkenraad menen dat de situatie daarvoor te onoverzichtelijk is, dan kan hij kiezen uit twee mogelijkheden: òf hij ontzegt zuster P. voor deze ene keer de toegang tot het avondmaal, niet omdat ze werkelijk heeft gezondigd, maar om de schijn van

kwaad te vermijden; òf hij zegt zuster P. eerlijk dat hij geen veranderingen ziet, maar dat de kerkenraad ook niet alles weet, en dat zij dus net als alle

De kerkenraad wil immers geen duidelijk standpunt innemen: hij ontraadt slechts.

andere gemeenteleden zichzelf moet beproeven of zij voor God een zuiver geweten heeft. Dat is pas werkelijk de eer aan jezelf houden: dat de kerkenraad zijn verantwoordelijkheid neemt, en ook anderen wijst op hun verantwoordelijkheid tegenover God.

Daarnaast laat zich nog een ander verhaal denken: dat er kort voor het avondmaal belastende feiten bekend zijn geworden, en er voor die tijd geen kerkenraadsvergadering stond gepland.

De ouderling die het te horen krijgt, kan dan proberen om de kerkenraad alsnog samen te roepen. Maar het is ook mogelijk om aan de

betrokkene te vragen: was u zelf van plan om onder deze omstandigheden avondmaal te vieren? Is het antwoord ontkennend, dan kan de kerkenraadsvergadering wel even wachten.

Je zou zo'n vraag eveneens kunnen betitelen als 'ontraden van het avondmaal'. In dit geval lijkt hij me echter niet misplaatst. De ouderling loopt immers niet voor zijn verantwoordelijkheid weg, maar vult die naar vermogen in. Hij kan als individuele ambtsdrager niemand afhouden; hij kan wel de leden van de gemeente wijzen op de heiligheid van de tafel.

Aansturen op onttrekking

Broeder F. gelooft het allemaal wel. Of beter gezegd, hij gelooft er niets meer van. Dat hele gedoe van de kerk kan hem gestolen worden. Dat zegt hij ook ronduit tegen de ouderlingen die hem komen bezoeken. Zelfs wanneer ze maatregelen van tucht aankondigen, laat hem dat koud. Doe maar wat je niet laten kunt, zegt onze broeder. De kerkenraad overweegt dat deze man in feite al buiten de gemeente staat. Is het dan nog wel zinvol om het hele proces van tuchttoefening af te werken, inclusief de bijbehorende afkondigingen, de gang naar de classis en dat zware formulier over de buitensluiting? Zou het niet beter zijn als broeder F. de eer aan zichzelf houdt en zich onttrekt? Dat scheelt alle partijen toch een hoop gedoe.

Vroeger werd mij van verschillende kanten

voorgehouden dat je in het pastoraat nooit over de mogelijkheid van onttrekking mocht beginnen. En als iemand met die gedachte speelde, moest je hem dat steevast dringend ontraden, ook wanneer de kerkenraad zelf de

weg van de buitensluiting op was gegaan.

Nog langer geleden werd een onttrekking niet eens geaccepteerd. De kerkenraden hielden de eer aan zichzelf: 'wij als ambtsdragers spreken uit of je nog deel

uitmaakt van Christus kerk'. Een eventuele tuchtprocedure kon niet worden beëindigd doordat de zondaar zich aan de gemeente onttrok, maar alleen doordat de zondaar zich bekeerde.

Inmiddels zijn de tijden veranderd. In het burgerlijk verkeer rekenen we erop dat wanneer iemand zijn lidmaatschap van een organisatie op een nette manier opzegt, hij niet langer geconfronteerd wordt met vervelende brieven of, nog erger, met een publieke veroordeling. Ook een kerk kan dat niet maken. Dus is de praktijk dat een onttrekking wordt aanvaard als beëindiging van het kerklidmaatschap, en dat een eventuele tuchttoefening daarmee wordt stopgezet. Maar betekent dat nu ook, dat je iemand het advies kunt geven om zich te onttrekken?

In ieder geval hoeven we over de mogelijkheid tot onttrekking niet geheimzinnig te doen. Wanneer iemand duidelijk aangeeft dat hij van de kerk af wil, kunnen we hem gerust vertellen hoe hij zo'n onttrekking vorm behoort te geven: liefst door middel van een

Is het dan nog wel zinvol om het hele proces van tuchttoefening af te werken, inclusief de bijbehorende afkondigingen, de gang naar de classis en dat zware formulier over de buitensluiting?

De kerkenraden hielden de eer aan zichzelf: 'wij als ambtsdragers spreken uit of je nog deel uitmaakt van Christus kerk'.

ondertekend schrijven, of anders via een mondelinge verklaring ten overstaan van ten minste twee ouderlingen.

Tegelijk echter behoren ambtsdragers duidelijk te maken dat ze zo'n onttrekking onder alle omstandigheden zullen betreuren. Niet omdat ze liever zelf iemand buitensluiten, maar omdat ze hem graag voor de gemeente willen behouden. Daarin mogen we de waarde van het standpunt van onze voorouders handhaven: tucht-oefening moet niet ondervangen worden door onttrekking, maar door bekering.

Wil iemand de eer aan zich houden? Laat hij dan zijn redding in Christus zoeken. Dan zal God ons de eer verlenen om samen met Hem te mogen leven.

Ook wanneer bekering helemaal niet in het woordenlijstje van de zondaar voorkomt, hoeven de ouderlingen nog niet aan te sturen op een onttrekking.

Tucht-oefening moet niet ondervangen worden door onttrekking, maar door bekering.

Juist in zo'n uitzichtloos geval mag de kerkelijke tucht iets laten zien van het eindeloos geduld van onze God; hoeveel energie heeft Hij niet ingezet om verloren zondaars.

Want juist in zo'n uitzichtloos geval mag de kerkelijke tucht iets laten zien van het eindeloos geduld van onze God; hoeveel energie heeft Hij niet ingezet om verloren zondaars te behouden. In navolging van Hem willen wij de gemeente oproepen, niet voor een bij voorbaat verloren zaak, maar voor de manifestatie van Gods genade voor ieder die zich bekeert. Aan Hem alle eer!

k.harmannij@home.nl

Seksueel misbruik verstikt

Meldpunt seksueel misbruik in pastorale of kerkelijke relaties

Voor advies, informatie en begeleiding als er sprake is van seksuele intimidatie of misbruik binnen de gemeente.

Wij zijn bereikbaar op alle werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur.

de driehoek
gereformeerde maatschappelijke dienstverlening

Je mag er zijn!

Meldpunt:
Telefoon 038 - 42 32 125
Internet: www.dedriehoek.nl

Diakenen

CCDC

Ruud Houweling

'Van wie?' zult u wellicht denken. En 'wat is CCDC eigenlijk?' Terechte vragen, die ik eerst zal beantwoorden. Het CCDC is het Comité van de Centrale Diaconale Conferentie en daar is ondergetekende een aantal jaren voorzitter van en daarmee ook van de jaarlijkse Centrale Diaconale Conferentie (CDC). Het Comité is verantwoordelijk voor de organisatie van de CDC, die elk jaar in juni gehouden wordt. Verder ligt bij het Comité o.a. het bestuur van het blad dat u nu leest (Dienst) en andere activiteiten.

Een stukje historie

Het Comité bestaat sinds 1887 en heeft in 1888 de eerste CDC georganiseerd. Het Comité bestaat uit diakenen die afgevaardigd zijn uit de verschillende provincies en heeft één (of meerdere) adviseur(s). De afvaardiging is zo'n 100 jaar gegaan zoals geschetst. In de 90-er jaren kwam er de klad wat in, mede doordat de Provinciale Diaconale Conferenties (PDC) (die afgevaardigden stuurde naar de CDC), minder gehouden werden (of zelfs helemaal verdwenen, door afgenomen belangstelling). Deze ontwikkeling is niet zo vreemd, aangezien er van andere zijde regionale bijeenkomsten georganiseerd werden, onder de naam toerustingsbijeenkomsten. Het Diaconaal Steunpunt (DS), eerst br. Joop Lenting; nu br. Dirk Albert Prins, nodigt op verschillende plaatsen de diakenen uit voor hun toerusting. En die bijeenkomsten werden (en worden!) zeer goed bezocht. Daarmee hadden de PDC's een prima opvolging gekregen. Zodoende verdween de een na de andere PDC stillekens, onder het pragmatische motto: "je moet niet vergaderen om te vergaderen!"

Het Diaconaal Steunpunt (DS), eerst br. Joop Lenting; nu br. Dirk Albert Prins, nodigt op verschillende plaatsen de diakenen uit voor hun toerusting.

Parallel daaraan liep de ontwikkeling van de werkzaamheden van het Comité. We waren vroeger verantwoordelijk voor de beantwoording van allerlei vragen van diaconieën uit den lande (die soms maanden moesten wachten op hun antwoord) op de jaarlijkse CDC door Comitéleden of hun adviseurs.

Toen het Diaconaal Steunpunt ingesteld was boog de vragenweg af naar dit adres (met o.a. als gevolg dat antwoorden veel sneller kwamen!) en het Comité daardoor wat meer afstand kreeg van de diaconieën.

We bleven verantwoordelijk voor de organisatie van de CDC, maar ook die activiteit werd (voor wat betreft de inhoud) steeds meer overgenomen door DS.

Hoe verder?

Het CCDC heeft in die tijd een uitgebreid onderzoek onder de diakenen over de mate van tevredenheid naar het functioneren van de DC gehouden. De uitslag (u wel bekend) was een grote mate van tevredenheid!! Voor de rest moesten we ons door de veranderde situatie van de laatste 10 à 15 jaar bezinnen op onze taak (ja zelfs op ons bestaansrecht!). In de diaconale wereld was er

(mede op initiatief van de CCDC) nogal wat verbeterd. Nu is er het Generaal Diaconaal deputaatschap (GDD) dat heel veel goed werk verricht en de Diaconaal Consulent die bergen werk verzet.

In overleg met Dirk Albert Prins en met de adviseur (Peter van de Kamp) zijn we tot de conclusie gekomen dat er nog wel degelijk werk ligt voor een Comité, maar dat kan dan niet op de oude voet verder gaan. Al was het alleen al vanwege de provinciale afvaardiging waarvoor de structuur niet meer intact is. De meeste van de huidige Comitéleden zijn afgevaardigd door een orgaan dat niet meer functioneert (of al niet meer bestaat). De legitimiteit is hierdoor komen te vervallen. Vandaar dat we ons gebogen hebben over een gewijzigde taakinvulling en bezetting. De DC vindt het belangrijk om een orgaan te hebben, bestaande uit diakenen, waarmee hij inhoudelijk overleg kan voeren. Het CCDC is daartoe bereid en heeft bovendien de mogelijkheid om nieuwe initiatieven te nemen. Het zal wel slagvaardiger moeten worden. Dat kan bereikt worden door een kleiner

aantal leden te benoemen voornamelijk op basis van deskundigheid en minder nadruk op regio.

Een toekomst onder Gods zegen

Het huidige Comité is aan de slag gegaan om haar huishoudelijk reglement te vernieuwen in samenwerking met de adviseur en de Consulent. Het resultaat wordt binnenkort toegezonden door de Diaconaal Consulent in een Diaconaal Info. We zijn ervan overtuigd dat de

voorgestelde vorm leidt tot een beter werkbare situatie dan de huidige vorm. We hopen u de samenstelling van het nieuwe Comité te kunnen presenteren op de eerstvolgende CDC (zo de Here wil op 10 juni a.s. te Wezep). Daar kan dan tevens het huishoudelijk reglement formeel worden vastgesteld. Want het Comité is van alle diakenen.

Zo hopen we dat onder de zegen van de Here het Comité tot zegen mag zijn voor het diaconale werk in Nederland.

Ruud Houweling is voorzitter van het Comité CDC

De DC vindt het belangrijk om een orgaan te hebben, bestaande uit diakenen, waarmee hij inhoudelijk overleg kan voeren.

Diaconaat

Eenzaamheid, een zorg voor de gemeente

Hoe kan de gemeente helpen bij eenzaamheid

Dirk-Albert Prins

In de trein volg ik het gesprek van twee enthousiaste studenten. Ze praten en lachen, vooral over die suffe 'vriend' van ze. Mijn gedachten dwalen af naar de tijd dat we net zelfstandig gingen wonen. Die telefoontjes van Marco; hij was er ook zo één die eigenlijk alleen mee was wanneer hij zelf iemand had gebeld. ..Een semi-populaire stem aan de telefoon, waarin de ondertoon je bijna smeekte om vooral 'ja' te zeggen, want je was al de vierde die hij belde en zijn laatste hoop. "Ja Marco, natuurlijk gaan we wat leuks doen en mag jij mee." Dat zoiets gewoon zo belangrijk kon zijn voor iemand. Eigenlijk begreep je het ook wel. Hij kwam uit een andere plaats en kende niet veel mensen. Zijn verkering was weer eens uit (nog een wonder dat ze het zo lang met hem had uitgehouden, echt gezellig was hij niet). Ja, in de beginjaren zat je zelf ook wel eens te wachten tot de telefoon eindelijk een keer over zou gaan. En nu? Nee, nu niet meer. Als je daar nog weer aan terugdenkt...

Eenzaamheid komt bij meer mensen voor dan we denken. In dit artikel wordt ingegaan op de mogelijkheden die de diaconie heeft om eenzame mensen te ondersteunen. Het is goed om vooraf te beseffen dat er veel verschillende vormen van eenzaamheid zijn. En dat er ook veel oorzaken bestaan waardoor eenzaamheid kan ontstaan.

Oorzaken

Mensen kunnen eenzaam worden doordat hun partner wegvalt. Ook kunnen mensen eenzaam worden doordat zij verhuizen naar een streek waar ze weinig mensen kennen en hun beperkte vaardigheden of gewoonten belemmeren dat andere contacten worden opgebouwd. Of bijvoorbeeld wanneer de partner het geloofsleven niet deelt. Eenzaamheid kan ook ontstaan doordat het leven eenzijdig is opgebouwd. Bijvoorbeeld wanneer

alle tijd in een sport of baan wordt gestoken. Wanneer deze tijdsbesteding wegvalt kunnen mensen eenzaam worden. Zelfs kunnen mensen eenzaam worden omdat de omgeving hen links laat liggen, 'geen aansluiting vinden' noemen we dat.

Van belang is om te onderzoeken waardoor de eenzaamheid is ontstaan en hoe hiermee kan worden omgegaan. De werkelijkheid is helaas veel weerbarstiger. Eenzaamheid verhelp je niet even. De oplossing die bij de ene persoon succesvol is, kan bij de andere persoon het probleem juist verergeren. Een oplossing moet daarom passen bij de situatie en bij de persoon.

Opsporen

Niet iedereen loopt met eenzaamheid te koop. Hoe ontdek je eigenlijk eenzaamheid? Een belangrijk middel hierin is het

huisbezoek. De tijd nemen om iemand goed te leren kennen en door te vragen naar de gemoedstoestand van deze persoon. Echte aandacht leidt tot eerlijke antwoorden. Helaas is het ook mogelijk dat de persoon in kwestie te vaak is teleurgesteld om iemand te vertrouwen, waardoor het probleem van eenzaamheid niet wordt besproken. Andere signalen kunnen dan verraden dat iemand zich eenzaam voelt. Symptomen als claimgedrag, overmatige waarde hechten aan contact, weinig wederzijdse contacten op gevoelsniveau, ontbreken van sociaal zelfvertrouwen, erg veel of juist weinig initiatief nemend tot aan zelfverwaarlozing toe.

Andere signalen kunnen dan verraden dat iemand zich eenzaam voelt.

Helpen bij eenzaamheid

Natuurlijk wil je mensen die last hebben van eenzaamheid helpen. Het belangrijkste hierin is hen serieus te nemen. De eenzame zien als een gelijkwaardig individu en niet als een 'zielig persoon'. Of ze nou door te klagen of door negatief gedrag aandacht vragen voor hun probleem, of juist aan de buitenkant dit niet laten merken. In alle gevallen is het goed om serieus met hen om te gaan en te proberen in gesprek te komen over dit onderwerp. Vraag hierbij goed door, maar wees niet bedreigend. Zoek samen naar de kern van het probleem. Een hulpverlener wil hier graag bij helpen. Gebeurt dit niet dan bestaat de kans dat, jaar in jaar uit, dezelfde gesprekken en patronen plaatsvinden; negatief gedrag, aandacht krijgen, klagen, begrip, troost, en weer opnieuw.

Proces van herstel

Wanneer de kern van het probleem is gevonden, is er bereidheid nodig om hieraan

te werken. Dit is een ingrijpend en onzeker proces en moeilijk om als buitenstaander dit mee te beleven. Toch is hierbij veel steun nodig. Het kan geweldig zijn als er iemand is die stimuleert en waakt over de discipline in het proces. Een afgedwongen aanpak zal geen vrucht dragen, alleen keuzes vanuit de persoon zelf hebben kans van slagen. Dus hoe goed adviezen ook zijn, alles staat en valt

met acceptatie hiervan en discipline in de uitvoering. Dit vraagt om bewustwording van mechanismen in de samenleving en in het persoonlijk contact. Succeservaringen zijn nodig en kunnen als

beloning fungeren op de ingeslagen weg. Dit is uiteraard een kwetsbaar proces, want naast successen zullen er ook tegenslagen komen. Zijn dit bevestigingen van het negatieve beeld dat is opgebouwd? Of een terugslag in de stijgende lijn? Een lange adem is nodig.

Niet altijd kan het door één persoon worden opgebracht om dit te begeleiden. Een mogelijkheid is om hiervoor een groep mensen te

mobiliseren die op de achtergrond dit proces volgen en van tijd tot tijd hierin positief interveniëren. Helemaal mooi is het wanneer de persoon zelf actief is in deze groep en dat in alle

openheid het proces en de rol van ieder kan worden besproken.

Rol van diaconie en gemeente

Juist in de gemeente van Christus mag het niet voorkomen dat iemand ongewenst en ongetroost aan eenzaamheid lijdt. Ook hierin kun je Christus volgen. Hij zocht mensen op die door de samenleving werden genegeerd. De diaconie kan activiteiten (laten) organiseren om mensen te betrekken bij het sociale

Bewustwording van mechanismen in de samenleving en in persoonlijk contact.

leven en hen uit hun isolement te halen. Denk b.v. aan seniorenuitjes, jeugdkampen, maaltijden voor alleengaanden e.d. Dit zijn niet activiteiten speciaal voor eenzamen, maar juist mét hen. Het inzetten van ieders gaven is een vorm bij uitstek om eenzaamheid te voorkomen. Hun gaven kunnen dus benut worden om van hun eenzaamheid af te komen. Ook preventief kan veel worden gedaan in dit opzicht.

Verder is het belangrijk dat achterliggende problematiek bespreekbaar wordt en dat in de gemeente ruimte is voor erkenning en troost. Contact tussen lotgenoten kan hiervoor een vorm zijn, zolang het contact zich niet beperkt tot deze groep. Echtparen zonder kinderen, weduwen, fysiek beperkten, alleengaanden, kinderen uit gebroken gezinnen, deze en anderen zijn volwaardig lid van de gemeente. Daarmee is ook de zorg voor hen en hun problemen een zaak van de gemeente. Dit verdient dus ook regelmatig een plek in de prediking, zodat niet automatisch wordt uitgegaan van het standaard beeld van de 'happy-family'. Uiteraard zonder dat de individuele problematiek alle gesprekken gaat domineren.

Concrete voorbeelden

Het inzetten van gaven die God heeft gegeven kan ook een belangrijke bijdrage leveren aan het afnemen van eenzaamheid. God heeft het mooi bedacht. Dit vormt de kapstop voor een opsomming van enkele concrete mogelijkheden voor gemeenten en diaconieën om eenzaamheid het hoofd te bieden:

- Zorg dat je elkaar kent in de gemeente, dat iedereen gekend wordt;
- Creëer kleinere eenheden, zodat iedereen ergens bij hoort (miniwijken, kringen e.d.)

- Stimuleer het aanbieden van de eigen gaven van de gemeenteleden en stimuleer het inzetten daarvan, betrek elkaar bij het gemeentelieven;
- Maak het onderwerp eenzaamheid bespreekbaar (huisbezoek, prediking, thema-avonden, gebed);
- Doorbreek individualisering door aandacht te vragen voor omzien naar elkaar;
- Organiseer ontmoeting tijdens/naast de eredienst;
- Organiseer gevarieerde activiteiten met specifieke doelgroepen;
- Organiseer open-maaltijden, borrels, bijbelkring, diaconale bezoeken e.d.;
- Organiseer gemeenteactiviteiten;
- Toon begrip voor situaties, roep op tot eigen verantwoordelijkheid en begeleid deze;
- Attendeer op en stimuleer gebruikmaking van hulpverleningsorganisaties;
- Stimuleer 'sociale' woonvormen, (gedeeltelijk) gezamenlijke huishouding.

In genoemde suggesties zijn de woorden organiseren en stimuleren uitwisselbaar, afhankelijk van de situatie en mogelijkheden van betrokken personen.

Alle acties zijn erop gericht mensen een omgeving te bieden waarin zelfvertrouwen en vaardigheden kunnen worden opgedaan om, ook bij veranderende situaties (patronen), nieuwe wegen/contacten te vinden. Mensen stimuleren om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor hun situatie. Daarom is het belangrijk je te verplaatsen in de ander.

Vaak zal het organiseren van een bijeenkomst niet het lastigst zijn, maar de vraag hoe je de doelgroep erbij betrokken krijgt. Uitnodigen is een kunst op zich!

Niet voor hen, maar juist met hen.

Niet het organiseren, maar uitnodigen is een kunst op zich!

Licht in de wereld

'Loneliness that's the killer' is de conclusie van popzanger SEAL. Eenzaamheid maakt heel veel kapot, ook in onze samenleving. Dit zet de deur open voor verkeerde vrienden. Denk aan drugs, denk aan loverboys, denk aan verwaarlozing van financiën, huishouden of zichzelf e.d.

De samenleving heeft vooral behoefte aan contact, aan relaties, aan echte vrienden. Voor de broeders en zusters de uitdaging en

de vraag: zijn wij die echte vrienden? Zijn wij een licht in deze wereld? En zo ja, voor wie hebben wij dan tijd? Diaconaat kan niet zonder relaties! Een relatie ga je niet aan vanuit een ivoren toren, maar vraagt om gelijkwaardigheid, het geven van jezelf! Wees een vriend als Jezus is... *bijvoorbeeld voor Marco.*

www.diaconaalsteunpunt.nl biedt een uitgebreidere versie van dit artikel (downloads)

Diaconaal Steunpunt

Mededelingen

Dirk-Albert Prins

In deze rubriek worden een aantal mededelingen gedaan die niet aan de aandacht van diakenen mogen ontsnappen. Er wordt beperkt tot informatie op hoofdlijnen, omdat veel informatie voor diakenen te vinden is op de website.

Contactpersonen

Vorig jaar is rond de CDC veel aandacht gegeven aan het werken met contactpersonen in het diaconaat. Dit is belangrijk om in de toekomst het overzicht te houden over de uiteenlopende activiteiten. Bij contactpersonen valt in eerste instantie te denken aan: zusters kerkelijk contact (of wijkzusters of diaconessen), De Wegwijzer, Dit Koningskind, Luisterpost/Bralectah e.d. Op termijn kan dit worden uitgebreid met contactpersonen van b.v. PRESENT, HIP, platform van diaconieën, maatschappelijke organisaties, voedselbank e.d.

Contactpersonen hebben de steun van diakenen hard nodig.

Het blijkt dat in veel gemeenten nog helemaal geen contactpersonen zijn aangesteld, of dat de diaconie geen idee heeft wie of wat er iets doet voor de specifieke doelgroepen. Ook komt het voor dat na het aanstellen van een contactpersoon de doelgroep uit het oog wordt verloren door de diaconie. Dat is jammer. Juist in het aanstellen van een contactpersoon en het onderhouden van contact met hen zit de meerwaarde. De contactpersonen hebben de steun van de diakenen hard nodig. Ook extra informatie van de landelijke organisaties kan meerwaarde zijn om het diaconaat in de gemeente een

stimulans te geven. Breng de mogelijkheden en wensen van de gemeente in kaart en plan het contact.

Meer informatie hierover is te vinden op de website www.diaconaalsteunpunt.nl bij downloads/beleid. Hierin staat wat de voordelen zijn van deze werkwijze en hoe dit opgezet kan worden. Bereid je voor op de toekomst door je organisatie nu al op orde te brengen.

Nieuwe diakenen

De talstelling is alweer in volle gang. Zijn er genoeg ambtsdragers? Heeft het diaconaat een eigen gezicht? Zorg dat nieuwe ambtsdragers niet in het diepe worden gegooid. Denk vast na over het overdragen van kennis en ervaring, het inwerken van nieuwe broeders. Voorbeelden van dergelijke plannen zijn te verkrijgen bij DS (site). Gebruik hiervoor ook de toerusting van Diaconaal Steunpunt, in juni wordt weer aandacht besteed aan "Oriëntatie in het diaconaat". Leg de data vast en meld jezelf en je medebroeders alvast aan!

CDC

Ook de CDC is een aanrader. Dat jaar gaat het over: Solidariteit in kerk en samenleving – draagt elkaars lasten. Kom dus op 10 juni naar Wezep! Informatie hierover wordt alle diaconieën toegezonden. Aanmelden kan via de website!

Diaken in de classis

Het seizoen gaat inmiddels richting einde. Veel diakenen in de classes hebben elkaar inmiddels al ontmoet. Volgens mijn informatie zijn er echter ook nog een aantal classes die niet tot een initiatief zijn gekomen. Wees niet te bescheiden, als grote diaconie kun je gerust het voortouw nemen; prik een datum, locatie, onderwerp en nodig je medediakenen

uit de classis uit. Met weinig inspanning heb je een waardevolle avond! DS is bereid om hierin mee te denken of een bijdrage te leveren. Denk aan onderwerpen als: Diaconale gemeente, hoe houd je vergaderingen leuk, (financiële) steunverlening, WMO, huisbezoek e.d. Ongetwijfeld thema's waarop nog (van elkaar) geleerd kan worden. Meer informatie hierover op de website.

*Dirk Albert Prins is
diaconaal consulent*

Adresgegevens

Diaconaal Steunpunt

www.diaconaalsteunpunt.nl

diaconia@gbouw.nl

Tel. 038-4270480

Postbus 499

8000 AL Zwolle

Telef. avondsprekuur

dinsdag 19.00-20.00 uur

ook via 038-4270480

Bezoekadres

Burg. Vos de Waelstr. 2

Fax 038-4270401

Diaconaal consulent

Dirk-Albert Prins

Christelijk schelden

Hoe onderscheid je zwakgelovigen van ketters en dwaalleraars? Welk getob mag je meelevend aanhoren en over welk onheilig gezeur moet je vurig boos worden? Wanneer wordt het tijd om iemand die aan orde en regelmaat hecht, te ontmaskeren als een judaïst die de gemeente in gevaar brengt met zijn menselijk wetticisme? En als mensen juist de feestelijkste erediensten verzuimen omdat liturgische rimpelingen hen onrustig maken – moeten we dan maar ijlings de rust herstellen, of hen ernstig tot de orde der christelijke vrijheid roepen?

Jezus leert me dat ik juist als ambtsdrager een dienaar moet zijn, zondaars de voeten moet wassen, liefdevol moet reageren op hun bekommerde kleingeloof. Maar soms blijken zorgen en kommerenissen („ik ben zo verontrust door al die veranderingen”) een vermomming voor onvervalst Farizeïsme. Soms worden zwakte en traagheid van hart gebruikt om kerkenraad en gemeente naar een krachteloze vormdienst te manipuleren. En dat alles onder het motto dat we elkaar vooral geen aanstoot mogen geven, en rekening moeten houden met elkaar - met iedereen maar met de bezwaarden en malcontenten het meest.

Hoe ga je verstandig om met onwillige minderheden in de kerk? Werelds gezien mag een bestuur uiterst tevreden zijn wanneer pakweg 85 procent van de organisatie zich hartelijk met zijn koers verenigt. Maar in onze gemeente gaat onnoemelijk veel energie verloren aan de 15 procent die het er níet mee eens is en dat in wangedrag laat merken. Natuurlijk: Jezus leert ons dat een goede herder de 99 volgzaam schapen achterlaat om achter die ene dwaler aan te gaan. Maar wat moet je als zo'n wegloper vervolgens eist dat de kudde z'n koers en stijl aanpast, en de herders aansprakelijk stelt voor z'n zelfgezochte verstrooiing?

In iedere democratisch bestuurde vereniging is duidelijk waar de uitgang is: wie het er niet mee eens is zoekt maar een andere club. Maar de kerk is geen club en zo nonchalant gaan we niet met elkaar om - terecht besteden we veel zorg aan onze meest gênante lichaamsdelen (1 Kor. 12). Alle aandacht voor een moeizaam meekomende minderheid kan de gemeente echter ook in een beklemmende machtsgreep houden, waaronder de geestelijke vrijheid en werfkracht van de gemeenschap ernstig lijdt. Dan laat de bindende, frustrerende en chagrijnverwekkende werking van de zonde zich gelden.

Er is lef nodig om zonde zonde te noemen. Maar het is wel nodig: om de zondaar zelf verder te helpen, en om het besmettingsgevaar te bestrijden. Er komen nogal wat zonden de kerk binnen onder invloed van buiten: verslavingen, slordig relatiebeheer, materialisme, minachting voor gezag. Zulke zonden zijn echter benoembaar - de alcoholist of ontuchtpleger wéét dat z'n gedrag niet strookt met Gods wil. Maar de lastigste en hardnekkigste zonden zijn die welke zich als hoogkerkelijk gedrag voordoen: wetticisme, moralisme, traditionalisme, betweterigheid.

Tegen zo'n verontruste broeder zeggen dat hij in wezen gewoon een gevaarlijke onruststoker is die niet alleen zichzelf maar vooral ook de gemeente in de verstrooiing brengt - dat is een directheid die mij tot op heden niet gegeven is. Daarom bij deze gevraagd: een mooie leespreek over Galaten 5:12, onder het thema 'christelijk schelden' of iets van die strekking. We mogen toch ook nog wel eens een beetje scherp en streng zijn in de kerk?

Pieters